

PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY Z MATEMATYKI

ODPOWIEDZI DO ARKUSZA ROZSZERZONEGO

ZADANIA ZAMKNIĘTE

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| A | C | B | D |

Zadanie 1. A

Rozwiązanie:

$$\frac{3\sqrt{2} - 2\sqrt{3}}{2\sqrt{3} + 3\sqrt{2}} \cdot (5 + 2\sqrt{6}) = \frac{(3\sqrt{2} - 2\sqrt{3})^2}{(3\sqrt{2})^2 - (2\sqrt{3})^2} \cdot (5 + 2\sqrt{6}) = \frac{30 - 12\sqrt{6}}{6} \cdot (5 + 2\sqrt{6}) = (5 - 2\sqrt{6}) \cdot (5 + 2\sqrt{6}) = 1.$$

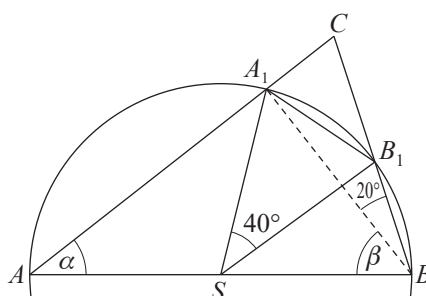
Zadanie 2. C

Rozwiązanie:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} + \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1} + \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+2}{2n+1} = 0 + \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1 + \frac{1}{n}} + \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{2}{n}}{2 + \frac{1}{n}} = 1 + \frac{1}{2} = \frac{3}{2}.$$

Zadanie 3. B

Rozwiązanie:



$$|\sphericalangle ACB| = 180^\circ - \left(\underbrace{\alpha + \beta}_{90^\circ} + 20^\circ \right) = 70^\circ.$$

Zadanie 4. D

Rozwiązanie:

$$\vec{AB} = [9, 3], \vec{CD} = [3, 1], 3\vec{CD} = [9, 3].$$

$$\vec{BA} = [-9, -3], -\frac{1}{2}\vec{u} = [-9, -3].$$

$$\vec{DC} = [-3, -1], -\frac{1}{3}\vec{AB} = [-3, -1].$$

$$9\vec{CD} = [27, 9].$$

ZADANIE OTWARTE z kodowaną odpowiedzią

Zadanie 5. 108

Rozwiązanie:

Zauważmy, że

$$\begin{cases} P(1) = d + f \\ P(2) = 2d + f \end{cases}$$

$$\text{Jednocześnie } \begin{cases} W(1) = 6 \\ W(2) = 63 \end{cases}$$

$$\text{Stąd } \begin{cases} d + f = 6 \\ 2d + f = 63 \end{cases}$$

Odejmując stronami otrzymujemy: $d = 57$. Wtedy $f = -51$.

Zatem $d - f = 108$.

II sposób.

$$\begin{aligned} P(x) &= (x^2 - 3x + 2) \cdot (x^3 + ax^2 + bx + c) + dx + f = \\ &= x^5 + (a - 3)x^4 + (b - 3a + 2)x^3 + (c - 3b + 2a)x^2 + (-3c + 2b + d)x + 2c + f. \end{aligned}$$

$$\text{Stąd } \begin{cases} a - 3 = 1 \\ b - 3a + 2 = 1 \\ c - 3b + 2a = 1 \\ -3c + 2b + d = 1 \\ 2c + f = 1 \end{cases}$$

Dalej

$$\begin{cases} a = 4 \\ b = 11 \\ c = 26 \\ d = 57 \\ f = -51 \end{cases} \quad d - f = 108.$$

ZADANIA OTWARTE

$$\text{Zadanie 6. } A = \left(\sqrt{2}, \frac{3\sqrt{2}}{2} \right), B = \left(-\sqrt{2}, -\frac{3\sqrt{2}}{2} \right)$$

Rozwiązanie:

Pochodna funkcji $f(x) = x + \frac{1}{x}$ wynosi $f'(x) = 1 - \frac{1}{x^2}$.

Wyznaczmy argumenty, dla których pochodna jest równa $\frac{1}{2}$.

$$1 - \frac{1}{x^2} = \frac{1}{2}, \quad \frac{1}{x^2} = \frac{1}{2}, \quad x = \sqrt{2} \text{ lub } x = -\sqrt{2}$$

Stąd

$$f(\sqrt{2}) = \sqrt{2} + \frac{1}{\sqrt{2}} = \sqrt{2} + \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{3\sqrt{2}}{2}.$$

$$f(-\sqrt{2}) = -\frac{3\sqrt{2}}{2}.$$

$$\text{Punkty styczności: } A = \left(\sqrt{2}, \frac{3\sqrt{2}}{2} \right), B = \left(-\sqrt{2}, -\frac{3\sqrt{2}}{2} \right).$$

Punktacja.

Obliczenie pochodnej (1p).

Wyznaczenie punktów styczności (2p).

Zadanie 7.

Rozwiązanie:

$$2x^2 + y^2 + 2xy - 2x + 2y + 5 = x^2 + y^2 + 1 + 2xy + 2x + 2y + x^2 - 4x + 4 =$$

$$= \underbrace{(x + y + 1)^2}_{\geq 0} + \underbrace{(x - 2)^2}_{\geq 0} \geq 0. \text{ Nierówność jest prawdziwa.}$$

II sposób.

$$2x^2 + y^2 + 2xy - 2x + 2y + 5 = 2x^2 + 2x(y - 1) + y^2 + 2y + 5.$$

Funkcja kwadratowa o zmiennej x .

Wtedy

$$\Delta = (2(y - 1))^2 - 8(y^2 + 2y + 5) = -4y^2 - 24y - 36 = -4(y + 3)^2 \leq 0.$$

Stąd nierówność jest prawdziwa.

| Punktacja. I sposób | | Punktacja. II sposób | |
|-------------------------------|----|----------------------------------|----|
| Zapisanie w postaci kwadratów | 2p | Obliczenie Δ | 1p |
| Wniosek | 1p | Uzasadnienie, że $\Delta \leq 0$ | 1p |
| | | Wniosek | 1p |

Zadanie 8.

Rozwiązanie:

Oznaczenia tak jak na rysunku.

Z twierdzenia cosinusów otrzymujemy:

$$\cos A = \frac{c^2 + b^2 - a^2}{2bc}, \quad \cos B = \frac{c^2 + a^2 - b^2}{2ac}.$$

Wykorzystując jeszcze raz to twierdzenie dla trójkątów ABE i ABD otrzymujemy:

$$9e^2 = c^2 + \frac{1}{4}b^2 - bc \cos A = \frac{4c^2 + b^2}{4} - \frac{c^2 + b^2 - a^2}{2} = \frac{2a^2 + 2c^2 - b^2}{4}.$$

$$9d^2 = c^2 + \frac{1}{4}a^2 - ac \cos B = \frac{4c^2 + a^2}{4} - \frac{c^2 + a^2 - b^2}{2} = \frac{2b^2 + 2c^2 - a^2}{4}.$$

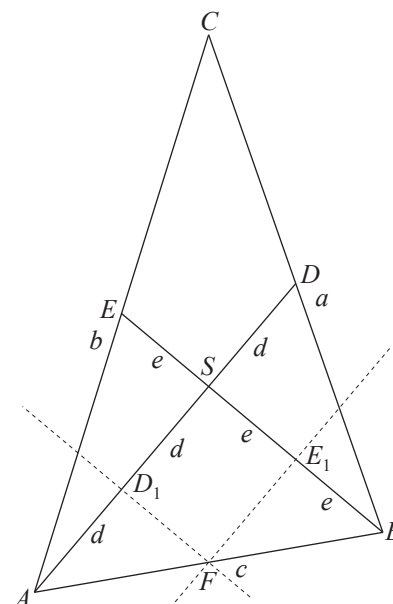
Dodając stronami otrzymamy:

$$9e^2 + 9d^2 = \frac{2a^2 + 2c^2 - b^2 + 2b^2 + 2c^2 - a^2}{4}.$$

$$36e^2 + 36d^2 = a^2 + b^2 + 4c^2 = 9c^2.$$

$$4e^2 + 4d^2 = c^2.$$

To oznacza, że trójkąt ASB jest prostokątny.



Punktacja.

Obliczenie cosinusów kątów A, B (1p).

Twierdzenie cosinusów dla trójkątów ABD i ABE (1p).

Dokończenie dowodu (1p).

Zadanie 9. $\beta = 45^\circ$

Rozwiązanie:

Oznaczenia tak jak na rysunku.

Ponieważ $-\sqrt{3} = \operatorname{tg}(2\alpha)$, więc $\alpha = 60^\circ$.

Stąd trójkąt BES_1 jest połową trójkąta równobocznego. Zatem BS_1 jest wysokością w trójkącie równobocznym o boku długości $2h_p$.

$$\text{Czyli } |BS_1| = \frac{2h_p\sqrt{3}}{2}, a\sqrt{2} = h_p\sqrt{3}, h_p = \frac{a\sqrt{6}}{3}.$$

Dalej

$$|CE|^2 = (a\sqrt{2})^2 - \left(\frac{a\sqrt{6}}{3}\right)^2 = \frac{12a^2}{9}.$$

$$|CE| = \frac{2a\sqrt{3}}{3}.$$

Trójkąty CSS_1 i ECS_1 są podobne.

$$\text{Stąd } \frac{|CS|}{a\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}a}{2a\sqrt{3}}, |CS| = a\sqrt{3}.$$

$$\text{Dalej } h_s = \sqrt{3a^2 - a^2} = a\sqrt{2}.$$

$$\text{Stąd } h = a.$$

Czyli trójkąt SS_1F jest równoramiennym trójkątem prostokątnym. Zatem $\beta = 45^\circ$.

II sposób.

Oznaczenia tak jak na rysunku.

$$\text{Ponieważ } -\sqrt{3} = \operatorname{tg}(2\alpha) = \frac{2\operatorname{tg}\alpha}{1 - \operatorname{tg}^2\alpha}, \text{ więc } -\sqrt{3} + \sqrt{3}\operatorname{tg}^2\alpha = 2\operatorname{tg}\alpha.$$

$$\text{Dalej } \sqrt{3}\operatorname{tg}^2\alpha - 2\operatorname{tg}\alpha - \sqrt{3} = 0. \Delta = 4 + 12 = 16.$$

$$\operatorname{tg}\alpha = \frac{2+4}{2\sqrt{3}} = \frac{3}{\sqrt{3}} = \sqrt{3} \text{ lub } \operatorname{tg}\alpha = \frac{2-4}{2\sqrt{3}} = \frac{-1}{\sqrt{3}} \text{ sprzeczność.}$$

$$\text{Zatem } \sqrt{3} = \operatorname{tg}\alpha = \frac{\sqrt{2}a}{h_p}.$$

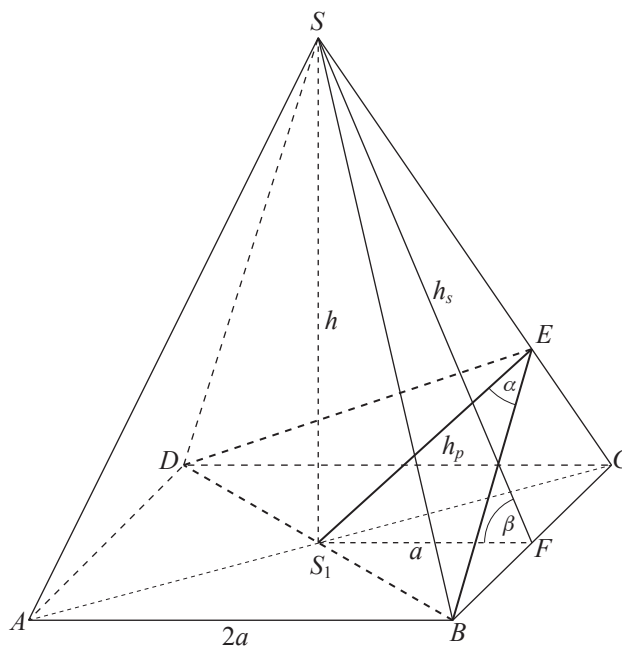
Z podobieństwa trójkątów ESS_1 i CSS_1 otrzymujemy:

$$\frac{h_p}{h} = \frac{\sqrt{2}a}{|CS|}, \frac{|CS|}{h} = \frac{\sqrt{2}a}{h_p} = \sqrt{3}.$$

$$\text{Z twierdzenia Pitagorasa } |CS|^2 = a^2 + h_s^2 = a^2 + a^2 + h^2 = 2a^2 + h^2.$$

$$\text{Stąd } \frac{|CS|^2}{h^2} = \frac{2a^2}{h^2} + 1. \quad 3 = \frac{2a^2}{h^2} + 1. \quad \frac{2a^2}{h^2} = 2. \quad \left(\frac{h}{a}\right)^2 = 1. \quad \operatorname{tg}\beta = 1.$$

Czyli kąt $\beta = 45^\circ$.



| Punktacja. I sposób | | Punktacja. II sposób | |
|--|----|--------------------------------------|----|
| Wyznaczenie kąta α | 1p | Obliczenie $\operatorname{tg}\alpha$ | 1p |
| Uzależnienie boków trójkąta CES_1 od a | 1p | Związek między h i a | 2p |
| Uzależnienie h_s od a | 1p | Dokończenie zadania | 1p |
| Dokończenie zadania | 1p | | |

Zadanie 10. (0-4)

$$x \in \left\{ \frac{\pi}{6}, \frac{5\pi}{6}, \frac{7\pi}{6}, \frac{11\pi}{6}, -\frac{\pi}{6}, -\frac{5\pi}{6}, -\frac{7\pi}{6}, -\frac{11\pi}{6} \right\}$$

Rozwiązanie:

Następujące równania są równoważne:

$$\sin^4 x - \cos^4 x = -\frac{1}{2}.$$

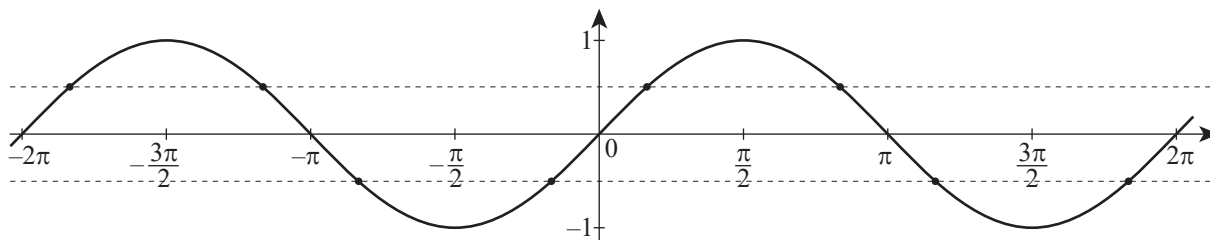
$$(\sin^2 x - \cos^2 x)(\sin^2 x + \cos^2 x) = -\frac{1}{2}.$$

$$\sin^2 x - \cos^2 x = -\frac{1}{2}.$$

$$\sin^2 x - (1 - \sin^2 x) = -\frac{1}{2}.$$

$$2\sin^2 x = \frac{1}{2}.$$

$$\sin x = \frac{1}{2} \text{ lub } \sin x = -\frac{1}{2}.$$



$$\text{Odp. } x \in \left\{ \frac{\pi}{6}, \frac{5\pi}{6}, \frac{7\pi}{6}, \frac{11\pi}{6}, -\frac{\pi}{6}, -\frac{5\pi}{6}, -\frac{7\pi}{6}, -\frac{11\pi}{6} \right\}$$

II sposób.

Następujące równania są równoważne:

$$\sin^4 x - \cos^4 x = -\frac{1}{2}.$$

$$(\sin^2 x - \cos^2 x)(\sin^2 x + \cos^2 x) = -\frac{1}{2}.$$

$$\sin^2 x - \cos^2 x = -\frac{1}{2}.$$

$$\cos^2 x - \sin^2 x = \frac{1}{2}.$$

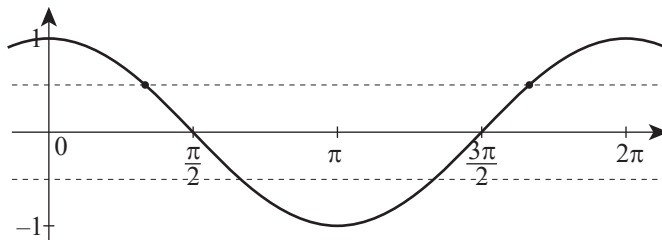
$$\cos 2x = \frac{1}{2}.$$

Stąd

$$\cos t = \frac{1}{2}, \text{ gdzie } t = 2x \text{ i } t \in \langle -4\pi, 4\pi \rangle.$$

$$t \in \left\{ \frac{\pi}{3}, \frac{5\pi}{3}, \frac{7\pi}{3}, \frac{11\pi}{3}, -\frac{\pi}{3}, -\frac{5\pi}{3}, -\frac{7\pi}{3}, -\frac{11\pi}{3} \right\}.$$

$$\text{Odp. } x \in \left\{ \frac{\pi}{6}, \frac{5\pi}{6}, \frac{7\pi}{6}, \frac{11\pi}{6}, -\frac{\pi}{6}, -\frac{5\pi}{6}, -\frac{7\pi}{6}, -\frac{11\pi}{6} \right\}.$$



Punktacja.

Przekształcenie do postaci $\sin^2 x - \cos^2 x = -\frac{1}{2}$ (1p).

Przekształcenie do postaci $2\sin^2 x = \frac{1}{2}$ lub $\cos 2x = \frac{1}{2}$ (1p).

Dokończenie rozwiązywania i odpowiedź (2p)

Zadanie 11. $\frac{71}{125}$

Rozwiązanie:

Oznaczmy zdarzenia:

A_1 za pierwszym razem wylosowano 9.

A_2 za pierwszym razem wylosowano 3.

A_3 za pierwszym razem wylosowano 1 lub 5 lub 7.

B_1 za drugim razem wylosowano dwie liczby nieparzyste wśród nich 9.

B_2 za drugim razem wylosowano 0 lub 6 i liczbę nieparzystą.

B_3 za drugim razem wylosowano 3 lub 9 i nie wylosowano 0 i 6.

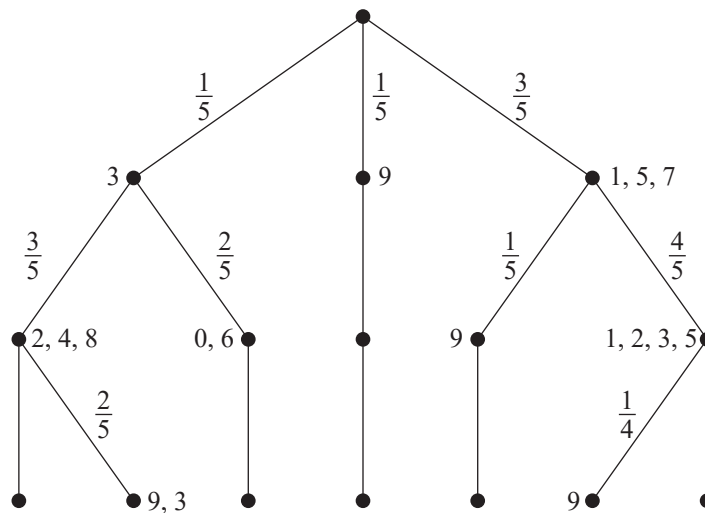
C iloczyn wylosowanych liczb jest podzielny przez 9.

$$C = A_1 \cup (A_3 \cap B_1) \cup (A_2 \cap B_2) \cup (A_2 \cap B_3).$$

$$P(C) = P(A_1) + P(A_3) \cdot P(B_1 | A_3) + P(A_2) \cdot P(B_2 | A_2) + P(A_2) \cdot P(B_3 | A_2).$$

$$P(C) = \frac{1}{5} + \frac{3}{5} \cdot \frac{\binom{1}{1}\binom{4}{1}}{\binom{5}{2}} + \frac{1}{5} \cdot \frac{\binom{2}{1}\binom{5}{1}}{\binom{5}{1}\binom{5}{1}} + \frac{1}{5} \cdot \frac{\binom{2}{1}\binom{3}{1}}{\binom{5}{1}\binom{5}{1}} = \frac{1}{5} + \frac{3}{5} \cdot \frac{4}{10} + \frac{1}{5} \cdot \frac{2 \cdot 5}{5 \cdot 5} + \frac{1}{5} \cdot \frac{2 \cdot 3}{5 \cdot 5} = \frac{25 + 30 + 10 + 6}{125} = \frac{71}{125}.$$

II sposób. *Drzewo stochastyczne*



$$P(C) = \frac{1}{5} + \frac{3}{5} \cdot \frac{1}{5} + \frac{3}{5} \cdot \frac{4}{5} \cdot \frac{1}{4} + \frac{1}{5} \cdot \frac{2}{5} + \frac{1}{5} \cdot \frac{3}{5} \cdot \frac{2}{5} = \frac{1}{5} + \frac{3}{25} + \frac{3}{25} + \frac{2}{25} + \frac{6}{125} = \frac{1}{5} + \frac{8}{25} + \frac{6}{125} = \frac{71}{125}.$$

Punktacja.

Wprowadzenie oznaczeń zdarzeń i zapisanie przy ich pomocy zdarzenia C (lub drzewo) (1p).

Obliczenie prawdopodobieństw zdarzeń A_i (1p).

Obliczenie prawdopodobieństw pozostałych zdarzeń (2p)

Dokończenie zadania (1p)

Zadanie 12. $\begin{cases} p = 1 \\ q \in \left(-\infty, \frac{1}{4}\right) \end{cases}$ lub $\begin{cases} p = -2 \\ q = -1 \end{cases}$.

Rozwiązanie:

Równanie pierwsze ma dwa różne rozwiązania x_1, x_2 wtedy, gdy

$$\begin{cases} \Delta = p^2 - 4q > 0 \\ x_1 + x_2 = -p \\ x_1 \cdot x_2 = q \end{cases}.$$

Natomiast drugie równanie ma rozwiązania $x_1 + 1, x_2 + 1$ wtedy, gdy

$$\begin{cases} \Delta = p^4 - 4pq > 0 \\ x_1 + 1 + x_2 + 1 = p^2 \\ (x_1 + 1) \cdot (x_2 + 1) = pq \end{cases}.$$

Stąd

$$\begin{cases} p^2 - 4q > 0 \\ p(p^3 - 4q) > 0 \\ -p + 2 = p^2 \\ q - p + 1 = pq \end{cases}.$$

$$p^2 + p - 2 = 0. \quad p = 1 \text{ lub } p = -2.$$

Dla $p = 1$ mamy:

$$\begin{cases} q - 1 + 1 = q \\ 1 - 4q > 0 \\ 1(1 - 4q) > 0 \end{cases} \quad \begin{cases} q \in R \\ q < \frac{1}{4} \end{cases}.$$

Dla $p = -2$ mamy:

$$\begin{cases} q + 2 + 1 = -2q \\ 4 - 4q > 0 \\ -2(-8 - 4q) > 0 \end{cases} \quad \begin{cases} q = -1 \\ q < 1 \\ q > -2 \end{cases}.$$

Zatem

$$\begin{cases} p = 1 \\ q \in \left(-\infty, \frac{1}{4}\right) \end{cases} \text{ lub } \begin{cases} p = -2 \\ q = -1 \end{cases}.$$

Punktacja.

Zapisanie warunków

(1p).

Otrzymanie równania $p^2 + p - 2 = 0$ i rozwiązanie

(2p).

Dokończenie rozwiązywania

(2p).

Ilustracja.

W pierwszym przypadku mamy równania:

$$x^2 + x + q = 0 \text{ oraz } x^2 - x + q = 0, \text{ gdzie } q < \frac{1}{4}.$$

Rozwiązania tych równań:

$$x_1 = \frac{-1 - \sqrt{1 - 4q}}{2}, x_2 = \frac{-1 + \sqrt{1 - 4q}}{2}, x_3 = \frac{1 - \sqrt{1 - 4q}}{2} = x_1 + 1, x_4 = \frac{1 + \sqrt{1 - 4q}}{2} = x_2 + 1.$$

W drugim przypadku mamy równania:

$$x^2 - 2x - 1 = 0 \text{ oraz } x^2 - 4x + 2 = 0.$$

Rozwiązania tych równań:

$$x_1 = \frac{2 - 2\sqrt{2}}{2} = 1 - \sqrt{2}, x_2 = 1 + \sqrt{2}, x_3 = \frac{4 - 2\sqrt{2}}{2} = 2 - \sqrt{2} = x_1 + 1, x_4 = 2 + \sqrt{2} = x_2 + 1.$$

Zadanie 13. $(x-2)^2 + y^2 = 5$ lub $\left(x - \frac{26}{5}\right)^2 + \left(y - \frac{8}{5}\right)^2 = 5$.

Rozwiązanie:

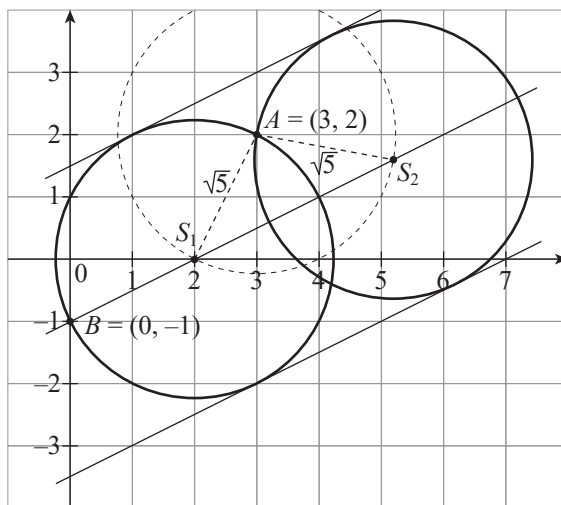
Środek szukanego okręgu leży na prostej równoległej do danych prostych przechodzącej przez punkt $B = (0, -1)$.

Równanie tej prostej: $y = \frac{1}{2}x - 1$.

Promień tego okręgu można obliczyć licząc odległość punktu $B = (0, -1)$ od prostej $x - 2y - 7 = 0$.

$$r = \frac{|0 - 2(-1) - 7|}{\sqrt{5}} = \frac{5}{\sqrt{5}} = \sqrt{5}.$$

Środek okręgu $S = \left(a, \frac{1}{2}a - 1\right)$.



Wtedy $|AS| = \sqrt{(a-3)^2 + \left(\frac{1}{2}a - 3\right)^2} = \sqrt{5}$.

Stąd

$$a^2 - 6a + 9 + \frac{1}{4}a^2 - 3a + 9 = 5.$$

$$\frac{5}{4}a^2 - 9a + 13 = 0.$$

$$\Delta = 81 - 65 = 16. \quad a_1 = \frac{9-4}{\frac{5}{2}} = 2, \quad a_2 = \frac{9+4}{\frac{5}{2}} = \frac{26}{5}.$$

$$S_1 = (2, 0), \quad S_2 = \left(\frac{26}{5}, \frac{8}{5}\right).$$

Równania okręgów:

$$(x-2)^2 + y^2 = 5 \text{ lub } \left(x - \frac{26}{5}\right)^2 + \left(y - \frac{8}{5}\right)^2 = 5.$$

Punktacja.

Równanie prostej, na której leżą środki (1p).

Obliczenie długości promienia: (1p).

Wyznaczenie współrzędnych środków: (2p).

Równania okręgów (1p).

Zadanie 14. $\begin{cases} q = \frac{1}{3} \\ a_1 = 26 \end{cases}$.

Rozwiązanie:

Suma nieskończona szeregu geometrycznego jest równa $S = \frac{a_1}{1-q}$, $|q| < 1$.

Sześciiany wyrazów tego szeregu też tworzą szereg geometryczny. Pierwszy wyraz tego szeregu to a_1^3 , natomiast iloraz jest równy q^3 .

Zatem

$$\begin{cases} \frac{a_1}{1-q} = 39 \\ \frac{a_1^3}{1-q^3} = 18252 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a_1 = 39(1-q) \\ \frac{39^3(1-q)^3}{1-q^3} = 18252 \end{cases}$$

$$\frac{39^3(1-q)^3}{(1-q)(1+q+q^2)} = 18252.$$

$$\frac{39(1-q)^2}{1+q+q^2} = 12.$$

$$39 - 78q + 39q^2 = 12 + 12q + 12q^2.$$

$$27q^2 - 90q + 27 = 0.$$

$$3q^2 - 10q + 3 = 0.$$

$$\Delta = 100 - 36 = 64. \quad q_1 = \frac{10-8}{6} = \frac{1}{3} \text{ lub } q_2 = 3 > 1.$$

Stąd

$$\begin{cases} q = \frac{1}{3} \\ a_1 = 26 \end{cases}$$

Punktacja.

Układ równań (1p).

Równanie z jedną niewiadomą (1p).

Rozwiązanie układu (2p).

Odpowiedź (1p).

Zadanie 15. $\frac{4}{27}V$

Rozwiązanie:

Niech

$$|CS_1| = d, |SS_1| = h, |GS_2| = e, |S_2S_1| = h_w.$$

Wtedy objętości ostrosłupów wynoszą:

$$V = \frac{1}{3} \cdot 2d^2 \cdot h, \quad V_w = \frac{1}{3} \cdot 2e^2 \cdot h_w.$$

Wykorzystując podobieństwo trójkątów CSS_1 i GSS_2 otrzymujemy:

$$\frac{d}{h} = \frac{e}{h - h_w}, \quad dh - dh_w = eh.$$

$$dh_w = dh - eh, \quad h_w = h - \frac{eh}{d}.$$

Zatem

$$V_w = \frac{2}{3} e^2 \left(h - \frac{eh}{d} \right) = \frac{2}{3} h \left(e^2 - \frac{1}{d} e^3 \right).$$

Niech

$$f(e) = e^2 - \frac{1}{d} e^3, \quad e \in (0, d).$$

Wtedy

$$f'(e) = 2e - \frac{3}{d} e^2.$$

$$f'(e) = 0, \text{ dla } e = \frac{2}{3}d.$$

$$f'(e) > 0, \text{ dla } e \in \left(0, \frac{2}{3}d \right).$$

$$f'(e) < 0, \text{ dla } e \in \left(\frac{2}{3}d, d \right).$$

Stąd dla $e = \frac{2}{3}d$ funkcja osiąga wartość największą w przedziale $(0, d)$.

Wtedy

$$h_w = h - \frac{eh}{d} = h - \frac{2}{3}d \cdot \frac{h}{d} = \frac{1}{3}h.$$

$$V_w = \frac{2}{3} e^2 h_w = \frac{2}{3} \cdot \left(\frac{2}{3}d \right)^2 \cdot \frac{1}{3}h = \frac{4}{27} \left(\frac{2}{3}d^2 h \right).$$

$$V_w = \frac{4}{27}V.$$

II sposób.

Ostrosłupy $EFGHS$ i $ABCDS$ są podobne.

Niech s ($0 < s < 1$) oznacza skalę podobieństwa tych ostrosłupów.

Wtedy $P_{EFGH} = s^2 P_{ABCD}$ oraz $|SS_2| = sh$.

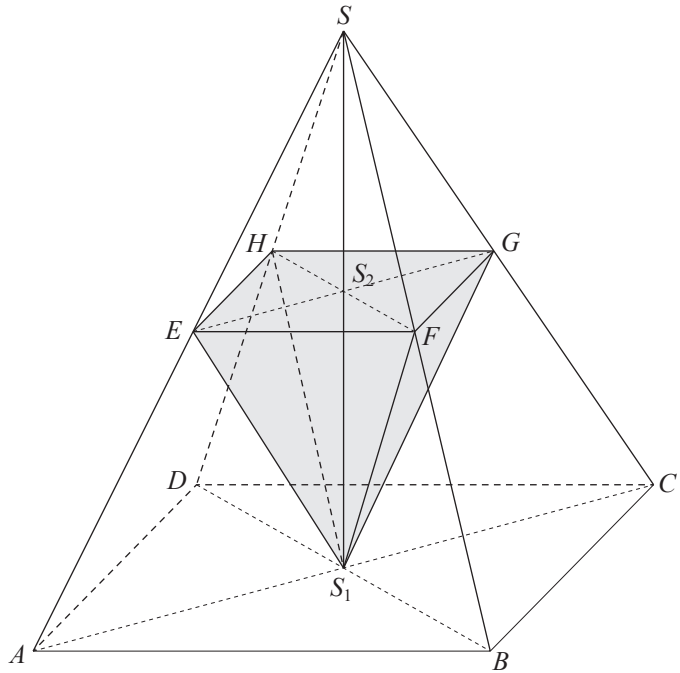
Stąd

$$h_w = h - sh = (1 - s)h.$$

$$V_w = \frac{1}{3} s^2 P_{ABCD} (1 - s)h = s^2 (1 - s)V.$$

Należy wyznaczyć największą wartość funkcji $f(s) = -s^3 + s^2$, $s \in (0, 1)$.

$$f'(s) = -3s^2 + 2s.$$



$$f'(s) = 0, \text{ dla } s = \frac{2}{3}.$$

$$f'(s) > 0, \text{ dla } s \in \left(0, \frac{2}{3}\right).$$

$$f'(s) < 0, \text{ dla } s \in \left(\frac{2}{3}, 1\right).$$

Zatem dla $s = \frac{2}{3}$ funkcja osiąga wartość największą w przedziale $(0, 1)$.

$$\text{Wtedy } V_w = \left(\frac{2}{3}\right)^2 \left(1 - \frac{2}{3}\right) V = \frac{4}{27} V$$

Punktacja.

- | | |
|--|-------|
| Wprowadzenie oznaczeń i napisanie wzorów na objętości | (1p). |
| Uzależnienie objętości ostrosłupa wpisanego od jednej zmiennej | (2p). |
| Dziedzina funkcji | (1p). |
| Zbadanie funkcji | (2p). |
| Dokończenie zadania i odpowiedź | (1p). |